

Metin ERGUN
Muğla Milletvekili
Dışişleri Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı
Sn. **Murat Kurum** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 16.03.2026

Prof. Dr. Metin Ergun
Muğla Milletvekili

2021 yılında Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikle birlikte, akarsudan su temin edilerek karada üretim yapılan kültür balıkçılığı tesisleri de yönetmeliğin Ek-2 listesi kapsamına alınmıştır. Söz konusu yönetmeliğin Ek-2 listesinde yer alan 7.21 maddesinde, "üretim kapasitesi 5 ton/yıl ve daha fazla olan akarsudan su temin edilerek karada üretim yapılan kültür balıkçılığı faaliyetleri kapsamında yer alan işletmeler için çevre izin veya çevre izin ve lisans başvurusu, çevre danışmanlık firmaları, çevre yönetim birimi veya tesiste istihdam edilen çevre görevlisi tarafından yapılır" hükmü yer almaktadır.

Ancak su ürünleri yetiştiriciliği tesisleri endüstriyel veya ağır sanayi tesisleri niteliğinde olmayıp, bu tesislerde oluşan atıklar büyük ölçüde balık beslemeden kaynaklanan organik atıklardan ibarettir. Akarsudan su temin edilerek üretim yapılan tesislerde söz konusu organik atıkların büyük bölümü çökeltme havuzları aracılığıyla bertaraf edilebilmekte olup, sektör temsilcileri tarafından bu tesislerin çevresel etkilerinin oldukça sınırlı olduğu ifade edilmektedir.

Öte yandan akarsudan su alarak üretim yapan işletmelerin önemli bir kısmı 30 ton/yıl üretim kapasitesinin altında faaliyet gösteren küçük ölçekli aile işletmelerinden oluşmaktadır. Türkiye genelinde kapasitesi 30 ton/yılın altında olan yaklaşık 800 adet tesis bulunduğu ve bu tesislerin toplam üretim kapasitesinin yaklaşık 15 bin ton/yıl olduğu ifade edilmektedir. Bu işletmelerin önemli bir bölümünün su ürünleri yetiştiriciliğinin yoğun olarak yapıldığı Muğla başta olmak üzere birçok ilde faaliyet gösterdiği bilinmektedir.

Sektör temsilcileri tarafından dile getirilen bilgilere göre; çevre danışmanlık hizmeti alma zorunluluğu, yılda dört kez yapılması gereken su analizleri, izin harçları ve diğer giderler nedeniyle küçük ölçekli işletmeler ciddi maliyetlerle karşı karşıya kalmaktadır. 2026 yılı itibarıyla çevre danışmanlığı hizmet bedelinin aylık yaklaşık 13.200 TL, su analizi ücretinin ise analiz başına ortalama 22.000 TL seviyesine ulaştığı belirtilmekte; bu durumun yıllık toplamda yüz binlerce liralık ek maliyet oluşturduğu ve özellikle küçük aile işletmelerinin faaliyetlerini sürdürmesini zorlaştırdığı ifade edilmektedir. Bu nedenle sektör temsilcileri, üretim kapasitesi 30 ton/yılın altında olan küçük ölçekli kültür balıkçılığı işletmelerinin çevre izin süreçleri, danışmanlık hizmeti ve benzeri yükümlülükler bakımından yeniden değerlendirilmesi gerektiğini dile getirmektedir.

Bu çerçevede;

1. Türkiye genelinde akarsudan su temin ederek karada üretim yapan kaç adet kültür balıkçılığı tesisi bulunmaktadır? Bu tesislerin illere ve üretim kapasitelerine göre dağılımı nedir? Bu tesislerin Muğla ilindeki sayısı kaçtır?

2. Bu tesislerin kaç tanesi 30 ton/yılın altında üretim kapasitesine sahip küçük ölçekli işletmelerden oluşmaktadır? Bunların Muğla ilindeki sayısı kaçtır?

3. Söz konusu tesislerin kaç çevre danışmanlık hizmeti almakta ve yılda dört kez yapılması gereken su analizlerini düzenli olarak yaptırmaktadır? Bakanlığınızın bu konuda iller bazında bir denetim veya veri çalışması bulunmakta mıdır? Muğla iline ilişkin veriler nelerdir?

4. Çevre danışmanlığı hizmeti, su analizleri, izin harçları ve diğer yükümlülükler nedeniyle küçük ölçekli balık yetiştiriciliği tesislerinin karşılaştığı maliyetlere ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış bir etki analizi bulunmakta mıdır?

5. Küçük ölçekli aile işletmelerinin faaliyetlerini sürdürebilmelerini kolaylaştırmak amacıyla, üretim kapasitesi 30 ton/yılın altında olan kültür balıkçılığı tesislerinin çevre izin süreçleri ve danışmanlık yükümlülükleri bakımından yeniden düzenlenmesine yönelik bir çalışma yapılması planlanmakta mıdır?

6. Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği'nin Ek-2 listesinde yer alan 7.21 numaralı faaliyet için belirlenen kapasite sınırının yeniden düzenlenmesi veya küçük ölçekli işletmeler için farklı bir sınıflandırma yapılması yönünde Bakanlığınızın gündeminde herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır?

7. Küçük ölçekli kültür balıkçılığı işletmelerinin çevresel etkilerinin sınırlı olduğu yönündeki sektör değerlendirmeleri dikkate alınarak, 0-30 ton/yıl kapasiteli işletmelerin çevre izin süreçleri ve benzeri yükümlülükler bakımından muaf tutulmasına yönelik bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?